

eksperimentel Karakter; dette kræver, at Klasserne bliver smaa, og at der bliver mange Klasser og derfor ogsaa mange Lærere. Naar Forholdet endvidere er det, at Eleverne hentes rundt omkring fra og interneres paa disse Anstalter, der skal være dem i Hjemmets Sted, og faar fuld Forsorg og Undervisning der, maa Anstalterne nødvendigvis blive dyre.

Jeg skal ikke gaa dybt ind paa selve Lovforslaget, men vil dog gøre enkelte Bemærkninger, fordi der er Ting i Lovforslaget, hvorom der er stor Uenighed blandt de lærde, hvis jeg maa udtrykke mig saa. Om det første Afsnit i Lovforslaget er der vel ikke stor Uenighed. Den ærede Ordfører for Venstre, som har været Medlem af Kommissionen, nævnte, at naar Optagelsesalderen foreslås nedsat fra 8 til 7 Aars Alderen, beroede det paa et Kompromis. Det faar være, som det vil, dette Punkt fremtræder som en enstemmig Indstilling fra Kommissionen. Det forekommer mig, at vi da i Rigsdagen ikke bør rokke ved den Indstilling, Kommissionen har afgivet, og som den højtærede Socialminister har fulgt ved Fremsættelsen af Lovforslaget. Men den Ændring, der her sker, betyder altsaa igen en Udvidelse og vil bevirke, at Skolen bliver dyrere. Denne Skoletid, som varer et Aar længere end den, der normalt gælder i Folkeskolen, vil man nu yderligere forlænge med et Aar. Dette kan man ikke indvende noget imod, idet hele Sagkundskaben er enig om, at noget saadant bør finde Sted.

I det andet Afsnit er det først og fremmest § 4, som har voldt Strid blandt de Mennesker, der er knyttet til Døvstummeundervisningen, og man kan meget vel sige, at der her er et Forslag om en Ændring, der har vakt megen Forbitrelse og Bekymring blandt mange Mennesker. Jeg sigter til Forslaget om Nedlægning af B-Skolen i Fredericia. Meningen er jo den, at Børnene skal overføres til A-Skolen eller til andre Institutter. Nu tror jeg ikke, det er aldeles givet, at det er Overgangen til A-Skolen, som vækker Bekymring. Tværtimod er Børnenes Overførelse til A-Skolen et Lyspunkt for Forældrene; thi derved faar Børnene ligesom en officiel Attest for, at de hører til de bedre begavede, og det kan selvfølgelig kun være til Trøst for de Forældre, hvis Børn lider under, at der er nægtet dem Talens Brug. Men noget anderledes stiller det sig, naar det drejer sig om Overførelse til de andre Institutter. Jeg tænker dog ikke her paa Overførelse til Taleinstituttet; thi ogsaa Overførelse til dette er selv-

følgelig en Fordel baade for Børnene og Forældrene. Men noget anderledes stiller det sig, naar Talen er om Overførelse til andre Skoler eller Instituttet her i København. Hvis nu den højeste Sagkundskabs Repræsentanter havde været enige paa dette Punkt, havde det ikke været saa forførdelig vanskeligt at ordne Sagen. Da Kommissionsbetænkningen fremkom, stod dens Medlemmer faktisk enige paa dette Punkt, men der er sket det i høj Grad kedelige, at et af Kommissionens Medlemmer, som stod som Medunderskriver af denne Betænkning, paa et senere Tidspunkt er brudt ud — og man kan ikke nægte, at det er en Mand, der sidder inde med megen Sagkundskab paa dette Omraade — og har erklæret, at han i Virkeligheden ikke længere ønsker den Ordning gennemført, som han paa et givet Tidspunkt stod som anbefaler af, men tværtimod ønsker det ordnet paa en helt anden Maade.

Den Deling, man hidtil har anvendt indenfor Døvstummeundervisningen, er den, man populært har kaldt den danske Deling, og som har vundet Anerkendelse rundt omkring; det er mig bekendt, at man i Udlandet har haft megen Interesse for den Deling, man har praktiseret herhjemme, og som man altsaa har kaldt den danske Deling. Den bestod i Virkeligheden i en Dobbeltthed, idet man først delte Børnene i de egentlig døvstumme og de uegentlig døvstumme, og naar denne Deling havde fundet Sted, delte man igen paa tværs, om jeg saa maa sige, i de begavede og de mindre begavede. Nu foreslaar man fra anden Side, at der skal foretages en Deling efter geografiske Hensyn. Jeg maa forstaa det paa den Maade, at man dog ønsker i saa stor Udstrækning som overhovedet muligt at bevare Delingen mellem begavede og mindre begavede Børn, som man i den første Kommissionsbetænkning saa absolut holdt paa. Nu er der ingen Tvivl om, at i skolemæssig Henseende — og det forekommer mig at være det afgørende, naar man skal til at ordne Døvstummeundervisningens Forhold — er langt det bedste, at man kan dele efter den førstnævnte Ordning i Stedet for efter geografiske Hensyn. Paa den anden Side ligger der saa stærke Følelsesmomenter til Grund for Delingen efter geografiske Hensyn, at man ikke ganske ohne weiter kan afvise de Krav, der stilles fra denne anden Side. Det er i Virkeligheden Spørgsmaalet Skolen og Hjemmene imellem, der ligger til Grund for Kravet om den geografiske Deling. Og ingen kan være i Tvivl om, hvilken Betydning det har for Børnene at kunne blive i Hjemmene